

ZGODOVINA NASTANKA KRIŽEVEGA POTA

Najprej je potrebno, da ločimo, v prvih desetletjih, križev pot in križ. Začetki križa segajo že v čas pred Jezusom. Križev pot so prehodili na nek način že zločinci, pred Jezusom. Prehrojena pot od obsodbe na smrt, do usmrtitve na mesto, kjer so bili križani ali usmrčeni.

»Križ je zelo star simbol, ki je bil znan že dolgo pred Kristusom v različnih likovnih izvedbah. Že dolgo pred Kristusom je bilo znano tudi križanje kot oblika mučenja in usmrtitve. Vendar pa je ravno Kristusova smrt na križu dala temu simbolu nov pomen.« (Wikimedia Foundation Inc. 2020) Torej lahko govorimo, o poti na poseben način, do Kristusove smrti na križu in položitve v grob.

»Eno od izročil poroča, da je vse te kraje po Kristusovem vnebohodu obiskala tudi Marija in o tem pripovedovala v enem od videnj sv. Brigiti.« (BV, 2012) Marija je prvi križev pot prehodila skupaj z Jezusom, ko je trpela, kot mati. Mati, ki želi sodelovati pri sinovem trpljenju in ga spremlja v tihoti srca.

»Poleg Jezusovega križa pa so stale njegova mati in sestra njegove matere, Marija Klopájeva in Marija Magdalena.« (Jn 19,25) Janez piše, da so stale, zraven Jezusovega križa. Marija in ostali, ki so bili z njim in videli križ Jezusa, to je križ h krati v notranjosti človeka.

»Zelo verjetno je, kar nam pripovedujejo apokrifni spisi, da so preblažena Devica Marija, apostoli in pobožne žene po vnebohodu Gospodovem obiskovali tiste kraje, kjer je naš Zveličar trpel in umrl.« (Ušeničnik 1945, 417) Prehrojena pot in zgled prvih učencev sta vplivala na ljudi, ki so videli, kako se zbirajo in obujajo spomin na Jezusovo prisotnost in njegovo pot. Ljudje so počasi začeli stopati po poti, Življenja.

»Pobožnost je imela svoje začetke v posnemanju romarjev, ki so odhajali v Sveto deželo, da bi stopali po poti, ki jo je s svojo navzočnostjo, posvetil Kristus.« (BV 2012, 207) Pot, ki so jo prehodili zločinci, je Kristus posvetil, tako jo je izvzel iz vsakdanje rabe. Jezus je torej, pot do Kalvarije izrazil s svojim življenjem, že pred samim dejanjem, v vrtu Gecemani: » In šel je malo naprej, padel na obraz in molil: »Moj Oče, če je mogoče, naj gre ta kelih mimo mene, vendar ne, kakor jaz hočem, ampak kakor ti.« (Mt 26,39) Jezus že pred začetkom izrečene sodbe prehodi pot (kalvarije). Pot Njegovega življenja je postajala, križev pot odrešenja.

Križev pot odrešenja je zaznamoval njegovo mater Marijo, razbojnika in druge, ki so stali poleg Jezusovega križa. Križ je bil v takratnih časih znamenje sramote, ker so na križ pribijali največje zločince. Jezus ni bil zločinec, vendar so ga pribili na križ. Prvi kristjani so uporabljali znamenje ribe, ker kakšno koli spominjanje in omemba križa, oz. dveh prekrizanih debl je pomenilo gnusobo. Moramo razmišljati na kakšen način so se prepoznavali kristjani? Simbol ribe, ki so ga imeli prvi kristjani, je dajal upanje za življenje, ker jih niso odkrili, kdo so in kaj počnejo. Križ se jim je gnusil. Zaradi tega so se tudi skrivali ob preganjanjih kristjanov, da so si rešili življenje pred preganjalci, ki so morili.

Kristjani so iz vseh dežel romali v Palestino, da počaste tiste kraje, ki so bili nekdaj porošeni s krvjo Odrešenikovo«. (Ušeničnik 1945, 418) Počasi se zasledi, skozi desetletja, da je križ postal za kristjane, kot znamenje odrešenja. Lahko rečemo, da se je razvijal križ skozi posamezna obdobja. Vendar še ne moremo trditi, da je v polnosti sprejet. Ljudje so skozi pobožnosti vzljubili križ. Romarji so se ustavljali, premišljevali in obujali spomin na Jezusovo trpljenje. Lahko sklepamo, da je v preprostosti z vero in načinom razmišljanja, prišlo do povezave, med Jezusovo potjo, od obsodbe, križem in položitvijo v grob.

Kristjani so vedeli, da je križ sramota a hkrati so se počasi zavedali, da je križ znamenje, ki človeka odrešuje. Najprej se je to dogajalo v Jeruzalemu. Silvija iz Akvitanije, ki je prišla v Jeruzalem popisuje: »Kako so hodili veliki teden na Oljsko goro in kalvarijo. Ko so veliki petek na Kalvariji brali iz sv. Pisma trpljenje Jezusovo je vse ljudstvo plakalo.« (Ušeničnik 1945, 418) Pobožne žene in ostali, ki so se pridružili so podoživljali trpljenje Jezusa Kristusa. Torej so se vse od začetka ljudje spominjali poti, ki jo je prehodil Kristus. »Ta sočutna ljubezen do trpečega Zveličarja ni nikoli zamrla v pobožnih dušah.« (Ušeničnik 1945, 418) Svoboda, ki jo je dal Cerkvi cesar Konstantin. Ni spodbujala cerkvene pisateljice, da bi premišljevali o Njegovem trpljenju in smrti. Premišljevali so »Kristusovo zmago nad grehom in peklom.« (Ušeničnik 1945, 418) Svoboda je h krati vplivala na razvoj križevega pota, saj so se lahko začeli ljudje javno zbirati in so skupaj prehoditi križev pot.

Misel, ki jo imamo danes o pogledu na križ, kjer se je Jezusova ljubezen sklonila k nam in se je tako ponižal je nastopila s sv. Frančiškom Asiškim. »In v to dobo sega početek sv. križevega pota, kakor sedaj umevamo to pobožnost.« (Ušeničnik 1945, 419) Za kristjane je najsvetejša, tista pot po kateri je: »Jezus nesel križ na Kalvarijo in to je križev pot.« Najbolj se je ta pobožnost okrepila v obdobju križarskih pohodov (1096-1270), kjer so odšli posebej po tej zadnji

poti Gospodovi. To so začetki križevega pota, ki so jo posebej gojili manjši Frančiškovi bratje, »ki so prišli v Sveto deželo leta 1230.« (Ušeničnik 1945, 419) Romarji, ki so prehodili križev pot Jezusa Kristusa, so pričeli s postavljanjem križevih potov na legah, ki je bila podobna onim v Jeruzalemu. »Posnetek božjega groba so imeli v Bologni v 5stoletju, v Valenciji na španskem v 6., v Fuldi in Vienni v 9., v Milanu in Ogleju v 11. stoletju.« (Ušeničnik 1945, 419) Zato se je s križarskimi pohodi, razširilo skoraj v vse dežele, da so imeli, Oljske gore, Kalvarije in božje grobe. S tem so izražali spomin na svete kraje.

V velikem tednu leta 1991, je tedanji papež Janez Pavel II. v rimskem Koloseju vodil križev pot. V meditacijah križevega pota, je sveti oče izpustil nekatere tradicionalne postaje in dodal druge, svetemu pismu bolj zveste dogodke. Prepričan je bil, da bo ta nova oblika premišljevanja Kristusovega trpljenja, vernike vodila do spoznanja globlje resničnosti teh dogodkov v Kristusovem življenju. (A Division of Bayard. 1993)

Svetopisemski križev pot izpusti postaje, ki nimajo natančne svetopisemske omembe in so povzete po izročilu, kot so "Jezusovi trije padci" (III, VII, IX), "Jezus sreča svojo mater" (IV) in "Veronika poda Jezusu potni prt" (XI). Dodani so bili pomembni in prej prezreti dogodki kot so Jezusova molitev ob vznožju Oljske gore, izdaja Juda Iškarijota, Petrova zatajitev, Jezusovo bičanje, Jezusova obljuba skesanemu razbojniku ter Jezusove besede materi in učencu, ki ga je ljubil. Jasen poudarek pri teh spremenjenih postajah je odrešenjski vidik naše vere. (Vatikan. 2000)

Zaradi neločljivega razmerja med smrtjo in vstajenjem našega Gospoda Jezusa Kristusa je tedanji papež Janez Pavel II. leta 2000 v velikem tednu pri tradicionalnem premišljevanju križevega pota v rimskem Koloseju, dodal petnajsto postajo kot spomin na Kristusovo vstajenje in zmago nad smrtjo. (Catholic education. 2003).

Križev pot v postnem času SV. VID, SELA in LESKOVEC

Postni čas je že v teku. V postnem času imamo križev pot na Vidmu:

vsak petek v župnijski cerkvi. Vabljeni vsi, sodelujejo birmanci ob 17.15, nato sv. maša: 03.3.2023 - 9. A; 10.3.2023 - 9. B; 17.3.2023 - 8. A; 24.3.2023 - 8. B; 31.3.2023 - ČE KDO ŠE NI SODELOVAL IMA ŠE MOŽNOST.

Vsako nedeljo ob 9.30. uri na Vidmu in Selah - SODELUJEJO BIRMANCI SELSKI DEL V Vidmu sodelujejo župnijske skupine, in sicer:

2. postno nedeljo - biblična skupina; 3. postno - zakonski skupini; 4. postno - ŽK; 5. postno - bralci beril; Cvetna nedelja - pasijon.

Dekanijski družinski križev pot bo pri sv. Ani nad Borlom. Po križevem potu zaključek v cerkvi sv. Ane - nagovor, blagoslov in potem druženje.

Velikonočna spoved

Bistvo postnega časa je spreobrnjenje in novo velikonočno življenje. K temu nam pomaga sv. spoved. Možnost za sv. spoved bo pred sv. mašo ali po dogovoru s patrom. Spokorno bogoslužje pa bo na Veliki torek ob 19. uri.

Križev pot v Leskovcu VSAKO POSTNO NEDELJO K SV. AVGUŠTINU OB 15.00 URI:
5.3.2023 - 5.r; 12.3.2023 - 6.r; 19.3.2023 - 7. r; 26.3.2023 - 8. r; 2.2. 2023 3. r in 4. r

Naš križev pot

Romarsko pot k podružnicam sv. Avguština in sv. Magdalene v naši župniji smo 2011 obnovili s postavitvijo postaj Križevega pota, ki ga je domači župnik g. Edi Vajda blagoslovil na prvo postno nedeljo, 13. marca 2011.

Pot se vije od Jurkove kapele v dolini do cerkvic na 504m visokem hribu ob meji s Hrvaško. Blagoslova se je udeležilo okoli 200 vernikov iz domače in sosednjih župnij.

Od tedaj dalje, se vsa leta ob 15.00 uri v postnih nedeljah, v velikem številu zbiramo ob križevem potu. Ne več kot v enourni hoji navkreber, se ves čas zveni molitev in pesem. Pri sodelujejo veroučenci in člani skupin v župniji (ŽPS, pevci, karitas...)

Verniki pozameznih vasi so prevzeli skrb in vzdrževanje (barvanje križa, ureditev okolice križa) posameznih postaj križevega pota po naslednjem seznamu:

1. postaja - Sv. Andraž (Pernek)	2. postaja - V. Varnica
3. postaja - Gradišče	4. postaja - Sp. Leskovec
5. postaja - Berinjak	6. postaja - M. Varnica
7. postaja - Repišče	8. postaja - Skorišnjak
9. postaja - Trdobjoci	10. postaja - Zg. Leskovec
11. postaja - Belavšek	12. postaja - V. Okčič
13. postaja - Strmec	14. postaja - Sv. Magdalena (V. Varnica)
15. postaja - Sv. Avguštin (V. Varnica)	

POSTNA SPODBUDA

Dragi bralci in bralke, naj Vam Gospod, da, trdne vere, upanja in prave ljubezni v dnevih, ko se pripravljamo na njegovo trpljenje, smrt in vstajenje. Ostanite v Njem, ki nam daje moč.

Mir in vse dobro!

Izdaja: Župnija sv. Vida - Videm pri Ptuj / Župnija sv. Andraž v Halozah
Odgovarja: p. Klemen Slapšak, župnik; klemen.slapsak@gmail.com; 041- 318 130